



สรุปการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความเชื่อมโยง
การจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา
การประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
การจัดทำหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
" สมุทรสาคร พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ สร้างพลเมืองคุณภาพในศตวรรษที่ 21 "
ภายใต้โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและแนวทาง
การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
จังหวัดสมุทรสาคร
ปีการศึกษา 2566
วันจันทร์ที่ 18 กันยายน 2566
เวลา 10.00 – 12.00 น.

ณ ห้องประชุมโชติกา (ชั้น 4) โรงแรมเซ็นทรัลเพลส อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

คณะวิทยากรเสวนา

- นางสาวศิริ ทัดพินิจ
ข้าราชการบำนาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา
 - นางยุพาภรณ์ จงเจริญ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี
 - นายอำนาจ สิทธิรักษ์
รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี
 - นางนันทกร คำวอน
ครู หัวหน้าหมวดหลักสูตร วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี
 - นางวรรณ บัวทอง
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางแก้วฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
- ผู้ดำเนินการและสรุปการเสวนา
- นายชนาภิวัฒน์ วอนวัฒนา
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร

1. กรณีศึกษาการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของตลาดแรงงาน โดยร่วมมือกับหน่วยงานด้านการศึกษา สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อส่งเสริมการมีอาชีพมีงานทำให้นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีความคาดหวังและความท้าทายในช่วงก่อนการดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการอย่างไร

- นางยุพาภรณ์ จงเจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี

มีความท้าทายตั้งแต่ข้อโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา นโยบายพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามทักษะในศตวรรษที่ 21 คิดว่าจะทำอย่างไรกับโจทย์ที่ได้รับ จึงต้องโฟกัสกับผู้ใช้วิชาญจนทำให้เกิดกระบวนการและรูปแบบ โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนสำคัญที่จะประสานงานกับผู้บริหารที่จังหวัดสมุทรสาครมีศักยภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทักษะวิชาชีพ มีทิศทางที่ผู้เรียนจะได้ไปต่อดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงจึงควรมีสถาบันอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยเป็นพี่เลี้ยง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ไปประกอบอาชีพ

- นางสาวศิริ ทัดพินิจ ข้าราชการบำนาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา

ความท้าทายช่วงสถานการณ์ ต้องคำนึงถึงกระบวนการทำงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแบ่งออกเป็นช่วง ได้แก่ วางแผนจากความคิดที่คิดว่าเป็นไปไม่ได้ โดยจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาแบบทวิภาคี สำรวจความต้องการด้านอาชีพของผู้เรียน มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จัดทำหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นและรายวิชาเพิ่มเติมเป็นหน่วยกิตเพื่อลดหน่วยกิตการเรียนอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา และต้องมีการติดตามและประเมินผล

- นายอำนาจ สิทธิรักษ์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี

มีการสำรวจให้พบความต้องการของผู้เรียน คำนึงถึงการบริหารจัดการและแก้ปัญหาภายใต้สถานการณ์โควิด การเผชิญวิกฤตของอาชีวศึกษาที่นโยบายไม่เปิดสอนบางสาขาวิชา ผู้เรียนลดน้อยลง และปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงร่วมโครงการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงโดยต้องดำเนินการให้มีกระบวนการให้ครบ รายวิชาให้ครบ ความต้องการของสถานศึกษาให้ครบ เพื่อเพิ่มผู้เรียนให้อาชีวศึกษา

- นางนันทกร คำออน ครู หัวหน้าหมวดหลักสูตร วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี

มีแนวคิดสร้างโมเดลสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชื่อมโยง จัดทำหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้กรอบแนวทางการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ.2558 ใช้หลักสูตรโดยมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร สร้างโมเดลการบริหารหลักสูตร แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ยึดกรอบแนวทางการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ.2558 ในการดำเนินการ โดยสำรวจความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เทียบหลักสูตร ปวช. 75-80 ชั่วโมง มาจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- นางวรรณ บัวทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางแก้วฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ภายใต้สถานการณ์โควิด สำรวจสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง โดยผู้บริหารและครูวิชาการต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ คณะครูในโรงเรียนทำงานเป็นทีมเวิร์ค โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสที่ไม่มีโอกาสเลือกผู้เรียน จึงต้องร่วมมือกัน และควรเริ่มใช้หลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 โดยก่อนจะใช้ ผู้เรียนต้องรู้วัตถุประสงค์

2. การพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงที่สามารถเทียบโอนหน่วยกิตหรือสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ในบทบาทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถทำได้อย่างไรบ้าง หรือสถาบันอาชีวศึกษาหรืออุดมศึกษาสามารถช่วยเหลือได้อย่างไร

- นางสาวิตรี ทัดพิณิจ ข้าราชการบำนาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา

ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนตั้งแต่แรก มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันทุกภาคส่วน ควรมีเจ้าของกิจการเข้ามาร่วมด้วย และจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมตามรายวิชาพื้นฐานของอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

- นายอำนาจ สิทธิรักษ์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี

หลักการของอาชีวศึกษา ควรใช้วิชาชีพหลัก ควรมีรายวิชาชีพพื้นฐานเป็นไกด์ไลน์ เช่น รายวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการอาชีพ ควรมีทรัพยากรและครูอยู่ในโรงเรียน

- นางนันทกร คำวอน ครู หัวหน้าหมวดหลักสูตร วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี

ปัญหาเด็กต้องการเรียนแล้วเปลี่ยนใจ ต้องทำหลักสูตรทางเลือก เปลี่ยนสาขาใหม่ มีหลักสูตรเพิ่มเติม เน้นภาคปฏิบัติให้เด็กชอบ มีการนิเทศ ติดตาม แก้ไขปัญหาระหว่างดำเนินการ และประเมินผล

- นางวรรณภา บัวทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางแก้วฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ต้องระมัดระวังระหว่างดำเนินการต้องมีการวัดผลประเมินผล และคำนึงถึงการจัดทำ ปพ.1 ดังนั้นในการสำรวจจึงจำเป็นต้องมีข้อตกลงกับผู้เรียน ต้องมีครูอาชีวศึกษาไปสอน มีผู้ช่วยเชื่อมประสาน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาช่วยจัดการเรียนการสอน และชุมชนช่วยสนับสนุน การขับเคลื่อนต้องไปด้วยกันทั้งโรงเรียน

- นางยุพากรณ์ จงเจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี

แนวทางของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง ข้อควรระมัดระวังและเอาใจใส่ คำนึงถึงสมรรถนะผู้เรียน มีความตั้งใจจริงในการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงเพื่อผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่สนใจและพัฒนาสามารถใช้เป็นผลงานทางวิชาการร่วมกันกับสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา วางแผนพัฒนาได้ทั้ง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น – ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ถึงปีการศึกษา 2567

3. กรณีศึกษาการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน และทำอย่างไรให้หลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงมีความยั่งยืน

- นางสาวิตรี ทัดพิณิจ ข้าราชการบำนาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา

การจัดทำหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงควรให้สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนเมื่อจบแต่ละช่วงชั้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบคุณวุฒิวิชาชีพทั้งของอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ต้องเทียบตั้งแต่แรกเพื่อให้ทำ Credit Bank ได้รายวิชาแต่ละสาขาควรยึดหยุ่นให้จบภายใน 1 ภาคเรียน (สำหรับระดับมัธยมศึกษา) ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรทุกปี และสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการบอกความต้องการ

- นายอำนาจ สิทธิรักษ์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี

อาชีวศึกษากำลังปรับปรุงหลักสูตรใหม่ หลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงควรปรับปรุงให้เข้าหลักเกณฑ์ของอาชีวศึกษา มาตรฐาน อย่างน้อยร้อยละ 60 ของสมรรถนะรายวิชาพื้นฐานเพื่อเทียบโอนรายวิชาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรอาชีวศึกษามีมาตั้งแต่เดิม และน่าจะมีการปรับให้สามารถเชื่อมโยงการศึกษาต่อกับสถาบันอาชีวศึกษาหลายๆที่ได้ และมีการเชื่อมโยงระดับ ปวช. ไปสู่ระดับ ปวส. หรืออุดมศึกษา

/- นางนันทกร...

- นางนันทกร คำวอน ครู หัวหน้าหมวดหลักสูตร วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี
รายวิชาพื้นฐานอาชีวศึกษาร้อยละ 60 เป็นมาตรฐานที่ต้องมีคณะกรรมการพิจารณาการเทียบโอน
รายวิชาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรอาชีวศึกษา

- นางวรรณ บัวทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางแก้วฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ)
มีการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้วย การเลือกจัดทำหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงเพื่อพัฒนาผู้เรียนนั้น
สถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีให้เลือกสาขาวิชาตามความต้องการของผู้เรียนและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
มากมาย

สรุป

- นางยุพภรณ์ จงเจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี

ในวันนี้สถานประกอบการยังไม่มีเข้ามา บทบาทของสถานศึกษาควรส่งเสริมให้สถานประกอบการ
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของความต้องการของตลาดแรงงาน แต่
ยังควรคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา และถ้าจะให้มีความยั่งยืน ต้องมีความร่วมมือ ขยายผลการดำเนินการ
แจ้งวัตถุประสงค์และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทุกภาคส่วนรับทราบและเห็นประโยชน์ของการพัฒนาหลักสูตร
ต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

- นางสาวตรี ทัดพินิจ ข้าราชการบำนาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา

“เราควรปรับเปลี่ยนไปตามนโยบาย อย่าคิดว่าเป็นภาระ เพราะโลกเปลี่ยน ขณะนี้เราจึงควรคิดว่า

จะจัดการศึกษาอย่างไรให้ทันโลก”

“ไม่มีอะไรที่ครูไทยทำไม่ได้”

“อย่าอยู่โดดเดี่ยว ต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น”

“จุดประกายความคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ”

กลุ่มพัฒนาการศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร